

หัวข้อวิจัย	การศึกษาเปรียบเทียบหลักธรรมในศาสนาพุทธ อิสลามและคริสต์ เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข : ความรู้ ความเชื่อ การปฏิบัติและแนวทางการเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมคนรุ่นใหม่
ที่ปรึกษาการวิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริโรจน์ ผลพันธิน รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล ดร.ศรวุฒิ อารีย์
ผู้ดำเนินการวิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.สรรเสริญ อินทร์ตัน* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติยา เนตรวงษ์** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริมา สุวรรณศรี* ดร.สุริยะ เจียมประชนารากร*** นายจักรพันธ์ คำแก้ว****
หน่วยงาน	โรงเรียนกฎหมายและการเมือง* คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี** นักวิชาการอิสระ*** สถาบันวิจัยและพัฒนา****
ปี พ.ศ.	2562

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความรู้ ความเชื่อ และการปฏิบัติตามหลักคำสอนและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในระดับบุคคลและระดับชุมชนของคนรุ่นใหม่ในสังคมไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์ 2. เปรียบเทียบความรู้ ความเชื่อและการปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนากับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนรุ่นใหม่ในสังคมไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ และ 3. สร้างแนวทางการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนรุ่นใหม่และคนในสังคมไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลามและศาสนาคริสต์ กลุ่มตัวอย่างเป็นคนรุ่นใหม่ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ถึง 35 ปี ในทุกภูมิภาค เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 1,212 คน และสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 120 คน กระจายกลุ่มตัวอย่าง ตามกลุ่มอาชีพ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ \bar{X} , SD, CV, Sk, Ku, MANOVA และ MANCOVA ผลการวิจัยพบว่า

1. คนรุ่นใหม่ทั้งศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ มีความรู้ ความเชื่อ และการปฏิบัติตามหลักคำสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.52 โดยคนรุ่นใหม่ที่นับถือศาสนาคริสต์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 5.71 รองลงมาคือ ศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ เท่ากับ 5.65 และ 5.38 ตามลำดับ และคนรุ่นใหม่มีความรู้ ความเชื่อ และการปฏิบัติตามหลักคำสอนในเรื่องความมีเมตตากรุณาต่อกัน ความซื่อสัตย์ต่อกัน การทำความดี/ละชั่ว/ไฝ่ธรรม การเคารพซึ่งกันและกัน ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นกันในลำดับแรกๆ โดยเห็นคุณค่าในตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นลำดับท้ายๆ คนรุ่นใหม่ที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ มีแนวโน้มที่จะมีความรู้ ความเชื่อ และการปฏิบัติตามหลักคำสอนในศาสนาของตน ลดน้อยลงกว่าคนรุ่นก่อนที่มีความเชื่อและยึดมั่นปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนาด้วยจิตใจที่ศรัทธาและเชื่อมั่น ในศาสนาของตน

2. คนรุ่นใหม่มีค่าเฉลี่ยของความสันติสุขทั้งระดับบุคคล ระดับชุมชนและโดยรวมในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความสันติสุขระดับบุคคลสูงกว่าระดับชุมชน และคนรุ่นใหม่ที่นับถือศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม มีความสุขทางใจมากกว่าความสุขทางกาย ส่วนคนที่นับถือศาสนาพุทธมีความสุขทางกายมากกว่าความสุขทางใจ

3. คนรุ่นใหม่ที่นับถือศาสนาต่างกัน คือ ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ มีการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขระดับบุคคลและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขระดับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคนรุ่นใหม่ที่นับถือศาสนาต่างกันและมีความความรู้ ความเชื่อ และการปฏิบัติ ตามหลักคำสอนแตกต่างกัน มีการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขระดับบุคคล และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขระดับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของคนรุ่นใหม่และคนในสังคมไทยที่นับถือศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม และศาสนาคริสต์ ต้องใช้องค์ประกอบจากหลายส่วนคือ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันสื่อสารมวลชน และสื่อออนไลน์ หน่วยงานภาครัฐ/เอกชน ต้องทำงานร่วมกันแบบบูรณาการ และต้องทำอย่างต่อเนื่องโดยมุ่งหวังสัมฤทธิ์ผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องปรับรูปแบบกิจกรรม “บ้าน วัด โรงเรียน” ในรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม เพื่อส่งเสริมให้คนในสังคมโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ ได้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขที่มั่นคงและยั่งยืนตลอดไป

Research Title	A Comparative Study on Peaceful Co-existence Doctrine in Buddhism, Islamic and Christianity: Knowledge, Belief, Practice and Promotion Guideline for Peaceful Co-existence in New Generation Society
Advisors	Associate Professor Dr. Sirote Pholpuntin Associate Professor Dr. Tumrong Udompijittkul Mr. Sarawut Aree
Researchers	Assoc.Prof. Dr. Sansern Intharat* Asst.Prof. Dr. Titiya Netwong** Assist. Prof. Sirima Suwansri * Dr. Suriya Jiamprachanarakorn*** Mr. Jakkrapan Kumkaew****
Organization	School of Law and Politics* Faculty of Sciences and Technology** Freelance Scholar*** Research and Development Institute****
Year	2019

The purposes of this research were: 1) to study knowledge, belief, and practice according to peaceful co-existence doctrine at individual and communal level of new generations holding Buddhism, Islam, and Christianity; 2) to compare peaceful co-existence at individual and communal level of new generations holding Buddhism, Islam, and Christianity who have different knowledge, beliefs and doctrines; and 3) to create practical ways for peaceful co-existence of new generations holding Buddhism, Islam, and Christianity.

The samples used in this study were new generations aged between 18 to 35 years old from all regions of Thailand. Data were collected by using questionnaires distributed to 1,212 participants and in-interview was conducted with 120 participants.

The samples were scattered according to occupational groups. The instruments used to collect data were research questionnaire, in-depth interview, and focus group discussion. Data were analyzed by Percentage, Mean (\bar{x}), Standard Deviation (S.D.), CV, Sk, Ku, MANOVA, and MANCOVA

The results of the study showed that:

1. The new generations holding Buddhism, Islam and Christianity have knowledge, beliefs and practice of their religious doctrines at high level with mean

value of 5.52. In particular, the new generations holding Christianity have knowledge, beliefs and practice of their religious doctrines at highest level with mean value of 5.71, followed by new generations holding Islam and Buddhism with mean value of 5.65 and 5.38 respectively. The new generations have knowledge, beliefs and practice of their religious doctrines in terms of loving kindness, honesty, good conduct, avoidance of evil, merit interest, respect to each other, avoidance of looking down each other as their first levels. When looking at the aspect of their knowledge, beliefs and practice of their religious doctrines, the results of the study implied that an encouragement of their feeling, seeing value in themselves, and helping each other are their last levels. The new generations holding Buddhism, Islam and Christianity tend to have more knowledge, beliefs and practice of their religious doctrines. In comparing among new generations respecting and practicing their religious doctrines, new generations holding Buddhism have veneration and respect to their religious doctrines with faith and belief less than the previous generations.

2. The new generations have the overall peace at individual, and communal level at high level, which the individual level is higher than communal level. New generations holding Christianity and Islam have more mental happiness than physical happiness, whereas those holding Buddhism have more physical happiness than mental happiness.

3. New generations holding different religions i.e. Buddhism, Islam and Christianity have different peaceful co-existence at individual and communal level with statistical significance at .05 level. New generations holding different religions have different knowledge, beliefs, and practice of their religious doctrines, and peaceful co-existence at individual and communal level with statistical significance at .05 level.

4. The ways to improve peaceful co-existence of new generations and people in the Thai society holding Buddhism, Islam and Christianity are consisted of various components: Family institution, educational institution, religious institution, local government organization, mass communication and online media, and public and private organization. There should be an integrated and continuous working with result orientation, especially activity format must be adjusted as “house, temple, and school” in the way that is consistent with the social context in order to encourage people in the society, especially new generations to maintain more stable and sustainable peaceful co-existence forever.